

בְּרֵאשִׁית כִּלְהוּ מְזוּמָן לִיָּה
 בְּתֵהוּא עֲלָמָא, בְּגֵן יַעֲדָן
 עֲלָאָה וְתִתָּאָה.

דְּבַר אַחַר זֶה סִפֵּר תּוֹלְדוֹת
 אָדָם, דָּא סִפְרָא
 דְּחִנוּךְ נֶעַר, דִּעְלִיָּה אֲתִמַּר
 (בראשית ה כב) וַיְתַהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת
 הָאֱלֹהִים וַאֲיָנָנוּ כִּי לָקַח
 אוֹתוֹ אֱלֹהִים, וְאִמַּאי
 קָאֲרִי לִיָּה תּוֹלְדוֹת אָדָם,
 אֲלָא הֲכָא רְזָא דְגִלְגּוּלָא,
 תּוֹלְדוֹת אָדָם אֲתִקְרִי,
 דְּמַנִּיָּה נִפְקָא, וְאִיָּהוּ הָוָה
 תּוֹלְדָה דִּילִיָּה, וְאִמַּאי
 אֲתִקְרִי נֶעַר, אֲלָא הֲכָא רְזָא
 (איוב לג כה) יִשׁוּב לִימִי
 עֲלוּמִיו, כְּמָה דְתָוָה
 בְּקִדְמִיתָא לְעִילָא, וּלְבַתֵּר
 נַחִית בְּתֵהוּא דְאֲתִמַּר בֵּיָה
 (בראשית לו ב) וְהוּא נֶעַר אֶת בְּנֵי
 בְלָתָהּ וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נָשִׂי

עֲלָה, וְאֲתִקְרִי טוּמְטוּם, בְּגֵן
 דָּא פִטוּר מִן הָרְאִיָּה,
 דְּנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא בְּגֵן
 דָּא יִיתוּן בְּגִלְגּוּלָא, עַד
 דְּאֲתַחֲזוּן שְׁלָמִין לְאֲתִרִיָּהוּ
 כְּמָה דְאֲתִיָּהִיבוּ, כְּמָה דְאֲתִ
 אָמַר (קהלת יב ז) וְהָרוּחַ תִּשׁוּב
 אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַנָּה,
 וּמִיָּנָה אוֹלִיפְנָא קַל וְחוּמָר
 בְּאַחֲרָנִין דְּאִינוּן נִשְׁמַתָּא
 וְנִפְשָׁא, וְלָא עוּד אֲלָא דְקָרָא
 אֶסְהִיד עֲלִיָּהוּ (איוב לג כט) הֵן
 כָּל אֵלֶּה יַפְעַל אֵ"ל פְּעַמִּים
 שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר.

וּמֵאֵן דִּיִּיתִי בְּגִלְגּוּלָא זְמָנָא
 קְדָמָאָה אִם יִיתִי חֲוֹר,
 אֲתִקְרִים בֵּיָה קָרָא (ישעיה א יח)
 אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים
 כְּשִׁלְג יִלְבִּינוּ, וּבְכָמָה יִתִּידַע בֵּר
 נִשׁ דְּאִיָּהוּ בְּגִלְגּוּלָא קְדָמָאָה,
 אִם הוּא קָלִיָּה (דף קלח ע"א)
 כְּשִׁבְרִים אוּ בְתִרוּעָה, וְגוֹפִיָּה
 וְאֲנָפוּי חֲוֹרִין, אִם הוּא קָלִיָּה
 כְּשִׁבְרִים אִיָּהוּ מְזִמְנָא קְדָמָאָה,

אָבִיו, וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם
 רָעָה, מֵאֵי דְבַתָּם רָעָה אֶלֶּא
 דְּהוּוּ מְגֻזָּעָא (דף קלז ע"ב) דְּאֵלִין
 דְּאָמְרוּ (תהלים ח ה) מָה אָנוּשׁ
 כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן אָדָם כִּי
 תִּפְקְדֵנוּ וּתְחַסְּרֵהוּ מֵעֵט
 מֵאֱלֹהִים, דִּיֵּהֶבֶת לִיָּה כָּל
 גְּנוּזֵי שָׁמַיָא, וְכָל מִפְתָּחַן
 דִּילִיָּה בִידִיָּה, וְאַשְׁלִטִּיָּה
 בְּכָל דִּילִיָּה, כְּגֻוּנָא דְּמִלְכָא
 דְּאָמַר לְיוֹסֵף (בראשית מא מ) רַק
 הַכֶּסֶּא אֲגִדֵּל מִמֶּךָ.

אָמַר לִיָּה וְהָא עֲזֹא
 ועזא"ל הוּוּ אֵלִין,
 אָמַר לִיָּה וְהָא אַחֲרָנִין הוּוּ
 מִתְּכַנְשֵׁין עִמִּיָּה, אָמַר לִיָּה
 רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּוּ עַד דְּאֲתִייעֵץ
 בְּחַיִּילִין דִּילִיָּה לָא הוּוּ
 עֶבֶד לְאָדָם, דְּאָמַר נַעֲשֵׂה
 אָדָם, אָמַר לִיָּה לְאוֹלְפָא

וְאִם קָלִיָּה כְּתֻרוּעָה אִיָּהוּ
 מִזְמָנָא תְּנִינָא, וְאִם גּוֹפִיָּה
 יְרוּקָא וְאַנְפוּי יְרוּקִין וְקָלִיָּה
 תְּקִיעָה אִיָּהוּ מִזְמָנָא תְּלִיתָאָה,
 וְאִם הֶדֶר לְגֻוּנִיָּה, קָלִיָּה
 כְּתִיעָה וְגוֹפִיָּה חוּוֹר וְאַנְפוּי
 חוּוֹרִין, דָּא אִיָּהוּ כְּגֻוּנִיָּה
 קְדָמָאָה, כְּמוֹ דְּאוּקְמוּהוּ בִּינִין
 דְּהַחֲמִיץ דְּחוּוֹר לְגֻוּנִיָּה
 קְדָמָאָה, כְּגֻוּנָא דָּא בְּהַפּוּכָא
 לְטָב, וְכֵן אַנְפוּי סוּמְקִין וְקָלִיָּה
 כְּשֻׁבְרִים, וְאַנְפוּי יְרוּקִין וְקָלִיָּה
 תְּרוּעָה, הָא אֲתַתְּקִין.

ועוד אשפחנא, בר נש דכל
 ציורין דיליה בארץ
 מישר, שקילין בתקלא,
 ולזמנין שפון אינון עבים,
 ונפקין מתקונא דציורין
 ודיוקנין אחרנין, או אינון
 ארוכין או אינון קצרים, תא
 חזי ואפיה תחזה מכל העם,
 הקא אוקימנא למנדע תקונין
 אלין, אנשי חיל עינין, וראי
 אלהים אודנין, הדא הוא

דַּרְךְ אֶרֶץ לְבַנֵי נֶשֶׁא,
 דְּנָטִיל רַבְרָבָא עֵצָה מְדוּעִיר
 מִנִּיה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא רוּא
 אַחְרָא אִית הָכָא, לְמַלְכָּא
 דְהוּה לִיה שְׁלִיחָא מְהִימְנָא,
 וְהוּה בְּעֵי לְמִיָּהב לִיה
 אֲגָרִיה, אֲמַר לְחֵיִלוּי אֲנָא
 בְּעֵינָא לְשִׁלְטָאָה הָאִי
 שְׁלִיחָא דִּילִי עֲלִיִּכּוּ, בְּגִין
 דְהוּא מְהִימְנָא, אִי אִית
 מָאן דִּיִּדַע בֵּיה מְלָה אַחְרָא
 יִימָא, בְּזִמְנָא דְלֹא אֲשַׁכַּח
 מְקַטְרָגָא עֲלֵיה, אֲמַר נַעֲשֵׂה
 אָדָם.

וְתוּ נַעֲשֵׂה אָדָם, בְּעֵינָא
 אָדָם דִּיעֲבִיד פְּקוּדֵי
 אֲוִרִיָּתָא, וְיִשְׁתַּדַּל
 בְּאֲוִרִיָּתָא, לְעֲבָדָה
 וּלְשִׁמְרָה, וִיְהֵא לִיה אֲגָרָא
 טָבָא, וְשׁוֹלְטָנוּ עֲלִיִּכּוּ,
 וְדָא אִיהוּ (ישעיה ס בא) נֶצֶר

דכתיב (חבקוק ג ג) יהו"ה
 שְׁמַעְתִּי שִׁמְעֵךְ יְרֵאתִי אֲנָשִׁי
 אֶמֶת חוֹטְמָא, שׁוֹנְאִי בַעַע
 פּוֹמָא, אִם חוֹטְמָא לֹאוּ אִיהוּ
 בְּשׁוּהָ עִם תְּקוּנִין אַחְרָנִין,
 דְעֵינִין אַרִיכִין, וְאֲנַפִּין
 אַרִיכִין, וְאוּדִנִין אַרִיכִין,
 וּפּוֹמָא אַרִיכָא, וְחוֹטְמָא עֲבָה,
 תַּמָּן אַתְגְּלִיא גְּלֹגּוּלָא דְנַפְשָׁא,
 וְאִם עֵינִין לֹא בְּשׁוּהָ מֵאַחְרָנִין,
 תַּמָּן אַתְגְּלִיא גְּלֹגּוּלָא
 דְנַשְׁמָתָא, וְאִם אוּדִנִין לֹאוּ
 בְּשׁוּהָ, תַּמָּן אַתְגְּלִיא גְּלֹגּוּלָא
 דְרוּחָא, פּוֹמָא בְּגִין דְאִיהִי
 כְּלָלָא דְכָלָא, אִם לֹאוּ אִיהִי
 בְּשׁוּהָ, הָא אַתְמַר בֵּיה (שמות כ

ה) פְּקַד עוֹן אֲבוֹת עַל בְּנִים עַל
 שְׁלִשִׁים וְעַל רַבְעִים, וְאִם עַל
 אַרְבַּע גְּלֹגּוּלִין לֹא אַתְתַּקְנַת,
 אַתְמַר בְּהִיא שְׁעָתָא (עמוס ב א)
 וְעַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ.
 וְכָל נִשְׁמָתִין דְאַתְיִין תְּלַת
 זְמַנִּין וְלֹא מִתְתַּקְנִין,
 אַתְקְרִיאוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל עַרְב

מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפַאֵר,
 דְּהָא מִלְּאֲכִי עֲלָאֵי אַף עַל
 גַּב דְּאִינוּן גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי
 דְּבָרוּ, לָא עֲבָדֵי גְבוּרָה
 בְּפוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, דְּאִינוּן פְּלַחִין בְּהַכְרַת,
 וְלִית לוֹן עֲרוּבָא דְבִשְׂרָא
 וְיִצְרָא בִישָׂא, וּבְגִין דָּא
 נַעֲשֶׂה אָדָם, וְיִשְׁלוּט בְּכוּ,
 הָדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית א כו)
 וַיְרַדּוּ בַדְּגַת הַיָּם וּבַעוֹף
 הַשָּׁמַיִם וְגוֹמֵר.
 וְתוּ נַעֲשֶׂה אָדָם אֲנָא יְהִיב
 בֵּיהּ נִשְׁמָתָא, דְכָתִיב
 בְּצַלְמֵינוּ, וְכָתִיב (תהלים לט ז)
 אַךְ בְּצֶלֶם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ,
 וְאַתּוֹן יְהָבוּ בֵּיהּ רוּחָא
 וְנַפְשָׁא, וְאַרְעָא אַרְבַּע
 יְסוּדִין, וְיִדְמָה לְכֻלָּא עֲלָאִין
 וְתַתְּאִין, וּמָה דְרַעֲינָא
 דְּלָהוּי שְׁלִיט וּמִמְנָא

רב, אֲבָל צְדִיקָא דְבְּכָל זְמָנָא
 דִּייתוּן מִתְתַּקְּנִין, יִיתוּן עַד
 אַרְבַּעָה, אֲפִילוּ עַד שְׁתֵּין דוֹר,
 וְדָא אֵיהוּ (קהלת א ד) דוֹר הוֹלֵךְ
 וְדוֹר בָּא, וְדָא נִשְׁמָתָא דְאֵיהִי
 מִשָּׂה רַבִּינוּ, כְּלִילָא מִשְׁתֵּין
 רַבּוּא, וְשִׁכְנִתָּא עֲלָאָה דְאֵיהִי
 נִשְׁמַת חַיִּים כַּד שְׂרִיא בְּמִשָּׂה,
 אֲתַחֲשֵׁב לִיהּ כְּאֵלוּ אַתָּא
 בְּשְׁתֵּין רַבּוּא, וּבְגִינִיהּ אֲתַמַּר
 אִשָּׁה אַחַת יִלְדָה שְׁשִׁים רַבּוּא
 בְּכָרִם אַחַד.

וְאִינוּן מְרַעִין דְּבְּנֵי נְשָׂא,
 דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (דברים כח
 נט) וְחַלְלִים רָעִים, (משלי ג ח)
 רַפְּאוֹת תְּהִי לְשַׂרְדָּה, כַּד אִינוּן
 בְּרִישָׂא דְצְדִיקָא, אֲבָל כַּד
 אִינוּן בְּרִישָׂא דְרַשִׁיעִיא, כְּנֹסֶת
 יִשְׂרָאֵל אֲמַרְת לְגַבִּיּהוּ (שיר א ו)
 אֵל תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחַרְתִּי,
 דְּאֵלִין שְׂרִיין לוֹן לְפַתָּאָה לְבְּנֵי
 נְשָׂא, כְּמָה דְהוּוּ מְפַתִּי
 לְיִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא בְּשִׁית שְׁעֵתִין,
 הָדָא הוּא דְכָתִיב (שמות לב א)

עֲלֵיכֶם, אֲצַדִּיקוּ דִּינָא
 דִּילִי, וִיחָא בְרַעוּ דְלִכּוּן,
 דְּאַנָּא אֲשֶׁרִי שְׁמִי עֲלֵיהּ,
 וְחוֹתְמָא דִּילִי בִידֵיהּ, דְּאִיהוּ
 חוֹתָם הִבְרִית, מְלֶאכֶיָּא
 דְּסִטְרָא יְמִינָא בְּרַכּוּ לֵיהּ,
 וְאָמְרוּ נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע, הֲדָא
 הוּא דְכִתְיִב (שם קג ב) בְּרַכּוּ
 יְהו"ה מְלֶאכֶיָּו גְּבִירִי כַח
 עֲשִׂי דְבָרוּ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל
 דְּבָרוּ, וְדָא מִטְטְרוּן,
 לְקַבְּלֵיהּ יוֹסֵף לְתַתָּא, וְהוּוּ
 אַחַרְנִין דְּהוּוּ שְׁנֵאִין לֵיהּ
 וְאָמְרוּ (שם ח ה) מָה אָנוּשׁ כִּי
 תִזְכְּרֵנוּ, וּבְגִין דָּא וַיָּבֵא

וִירָא הָעָם כִּי בִשְׁשׁ מִשָּׁה, הָא
 אוֹקְמוּהּ בְּשִׁית שְׁעֵתִין עֲבָדוּ יָת
 עֲגֹלָא, בֵּין שֵׁשׁ לְשַׁבַּע, אֲפֹרִישׁוּ
 בֵּין עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא לְשַׁבַּע,
 דְּגוּפָא וְשְׂכִינְתָא, וּבְגִין דָּא מְנִי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְרָשָׁא
 לוֹן מְשַׁבַּע, הֲדָא הוּא דְכִתְיִב
 (שם יב טו) אֵךְ בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן, אֵךְ
 חֶלֶק בֵּין שִׁית לְשַׁבַּע, בְּגִין דָּא
 אָמְרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל (שיר א)
 שְׁשׁוּפְתַנִּי הַשֶּׁמֶשׁ, שֵׁשׁ זְפַתַּנִּי
 הַשֶּׁמֶשׁ, דְּאֶסְתַּלַּק מְנִי ו' דְּאִיהוּ
 הַשֶּׁמֶשׁ, דְּנִהִיר בְּשִׁית תִּיבִין
 דְּאֵינּוֹן (דברים ו ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
 יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד,
 וְהָא אֲתַמַּר.

יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה, וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דְבָרוּ
 לְשָׁלוֹם, וְלֹא דְאֵינּוֹן אֵלִין עוֹז"א וְעוֹז"ל, אֶלָּא אֵינּוֹן
 אַחַרְנִין דְּאֲתַכְּנָשׁוּ (ס"א ד' אֲתַכְּלָלוּ) עֲמָהוֹן.

דְּבַר אַחַר זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶה
 סֵפֶר דָּא צְדִיק חַי עַלְמִין, דְּאִיהוּ אֲפִיק תּוֹלְדִין,
 זֶה סֵפֶר וְדָאִי וְלֹא אַחְרָא, וְאֵינּוֹן תּוֹלְדוֹת אָדָם, הֵהוּא

דַּאתְמַר בֵּיהּ (ישעיה מד ג) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֹׁבֵת בַּיִת, מֵאֵן
 בַּיִת דִּילֵיהּ, דָּא שְׂכִינְתָא, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אַנְתָּ הוּא
 כְּדִיוֹקְנֵיהּ, וְלָךְ חֵילָא לְאַסְתְּכְּלָא בְּדִיוֹקְנֵין דְּבְנֵי נְשָׂא,
 בְּצִיּוּרֵין דֶּהֱהוּא דַּאתְמַר בֵּיהּ (בראשית ה א) בְּדָמוֹת אֱלֹהִים
 בְּרָא אוֹתוֹ, דְּכָל צִיּוּרֵין דְּבְנֵי נְשָׂא אֵינּוּן רְשִׁימִין
 בְּכַרְסֵיָא, וּבְגִין דְּכָל כְּרַסֵּיָא וּמְרַכְבְּתָא דַּאֲנֵת זְקִיקָא,
 אַנְתָּ אֵית לָךְ חֵילָא לְאַסְתְּכְּלָא, בְּגִין כִּךְ וְאַתָּה תַּחֲזֶה
 מִכָּל הָעָם וְגוֹמֵר

(עד כאן ההג"ה מספרים אחרים).

וַיְחִי (דף קלח ע"ב) אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ
 כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת (בראשית ה ג), שֵׁת
 חִיוּן דְּמְרַכְבְּתָא, ת אֵיהִי (משלי כ כח) נֵר יְהו"ה נְשִׁמַּת
 אָדָם, דַּאתְמַר בֵּיהּ ((יחזקאל א י) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם, וְדָא
 אֵיהוּ וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ. וַיְהִי כָּל יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר חֵי
 תִּשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמוֹת, מֵאֵי וַיָּמוֹת,
 אֶלָּא כָּל יוֹמִין דֶּהֱוָה חֵי הָוָה תִּשְׁעַ מֵאוֹת וּתְלָתִין שָׁנִין,
 וּשְׂאָר שָׁנִין בְּתוֹסַפַּת הָוָה מֵיַת. וְשִׁבְעִין דְּחָסְרוּ מֵאַלְפָּה,
 יְהֵב לְדוֹד מְשָׁנוּי, בְּגִין דֶּהֱוָה עֲתִיד לְאַשְׁלָמָא לוֹן בֵּיהּ,
 וְהָכָא רָזָא דְּפוּרְקָנָא.

עֲשָׂר דָּרִין הֵווּ מֵאָדָם וְעַד נַח, (בראשית ה כח) וַיְחִי לְמֹךְ
 שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בֶּן וַיִּקְרָא
 אֶת שְׁמוֹ נַח, לְאֹמֵר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעַשֵׁינוּ וּמִעַצְבוֹן
 יְדֵינוּ, וְאַמַּי, דְּבִקְדָמִיתָא הֵווּ טְרַחֲטִין בְּגִלְגּוּלִין, עַד

דַּאֲתָא נַח דְּאִיהוּ שַׁבַּת, וּבִיּה נַחוּ כְּלָהוּ, וּבִיּה אַתְיִישְׁבוּ,
וְאַפִּיק לֹוּן לְעָלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֲמַאי הוּוּ קַדְמָאִין חֵיִין יוֹמִין סְגִיאִין,
כְּגוֹן אָדָם דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ וַיְחִי אָדָם תְּשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְנַח תְּשַׁע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְכֵן
כְּלָהוּ דְרִין עַד נַח הוּוּ חֵיִין שְׁנִין סְגִיאִין, וּמֵאַבְרָהָם (נ"א
וּמִנָּח) וְאֵילָף הוּוּ מִתְמַעֲטִין בְּשָׁנִין, אָמַר לִיה בְּרִי, רַבּוּי
שְׁנִין וְאַרְיִכוּ דִּיּוֹמִין אֵינוֹן מֵאַרְיָא אַנְפִּין, וּמְעוּטָא
דִּיּוֹמִין וּשְׁנִין מְזַעִיר אַנְפִּין, וּבְגִין דָּא בְּאַבְרָהָם אֲתַמַּר
אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם בְּה' זַעֲרָא.
בְּרוּךְ יְהו"ה לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן.

(דף קלט ע"א)

(אמר המגיה אלו התקונים מצאתי בספר אחר כתובים מאחד
ועשרים תקונים ולהלאה, ולמען לא ימצא זה החבור נעדר מאלו
המרגליות יקרות וטובות, גמרתני אומר לשים בעט ברזל ועופרת את
שרשרות העבותות על המשבצות, ומצא מין את מינו ונעור).

תקונא תניינא

(זהו תקון כ"ב וכ"ג)

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית בְּרֵא תִי"ש, דָּא
אֵילוּ דִּצְחָק. בְּרֵאשִׁית תַּמָּן א"ש לְעוֹלָה

דִּצְחָק, וְרֵזָא דְמַלְהָ (ועל אלזין תלת גלגולין אַתְמַר (שיר ז ב) מַה
יָפוּ פְעֻמְיָךְ בְּנַעֲלִים בַּת גְּדִיב, (רות ד ד) וְזֹאת לְפָנַי דָּא אֵימָא עֲלָאָה

עֲלֵמָא דְאַתִּי, ד"א לְגַבִּיהַּ צְרִיךְ חֲלִיעָה, וְהָדָא הוּא דְכַתִּיב (שמות ג ה) שֶׁל נְעֻלָּיִךְ וְגוֹמֵר, וְאִם לֹא לִית לֹוֹן רִשׁוֹ לְרוּחָא רַמְתָּאָה (נ"א לְרוּחָא דְמִיתָא) לְסַלְקָא לְעֲלֵמָא דְאַתִּי, וּבְגִין דְּאִיהִי יוֹם הַכַּפּוּרִים אָסִיר בְּנַעֲלִילַת הַסַּנְדֵּל), (בראשית כב ז) הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֲצִים וְאִיהִי הַשָּׂה לְעֵלָה, נִפְקַ קָלָא וְאָמַר מִשִּׁית יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית אֶתְבְּרִי לְעֵקְדָה דִּיצְחָק.

בְּגִין דְּלֹא אִית קָרְבַּן דְּבִטִּיל מוֹתָנָא פְּעֵקְדָה דִּיצְחָק, דְּאֶתְמַר בֵּיה (שם) וַיַּעֲקוֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ, אֶתְקַשְׁר מִדַּת הַדִּין (מלאך המות) וְאֶתְעַקַּד לְעֵילָא, וְלֹא הָוּה לִיה רִשׁוֹ לְקָרְבָּא לְבֵי דִינָא רַבְרָבָא דְּאִיהוּ גְבוּרָה, לְתַבְעָא דִינָא, וְעֵקְדָה דְּנָא מוֹעִילָה לְגָלוּתָא, דְּהָוה עָתִיד לְאֶתְקַטְלָא מִשִּׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְקָלָא נִפְיָק מִהָהוּא זְמָנָא (שם) אַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה (שם יב), בְּגִין דְּאֶתְגַּבְּרוּ רַחֲמֵי עַל דִינָא, וְרָזָא דְּמִלָּה (תהלים צח א) הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ, וְלִבְתַּר זְרוּעַ קְדָשׁוֹ, דְּגָבַר יְמִינָא עַל שְׂמָאלָא.

כַּד אֶתְגַּבְּר טַפְּה דְּדְכוּרָא עַל טַפְּה דְּנוֹקְבָא אִיהוּ בֶּן, רַחֲמֵי אִיהוּ וְדָאִי, אֲבָל כַּד אֶתְגַּבְּר טַפְּה דְּנוֹקְבָא עַל דְּכוּרָא, בַּת אִיהִי וְדִינָא אִיהִי, וְרָזָא דְּמִלָּה דְּכוּרָא שְׁלִיט עַל נוֹקְבָא גָרִים דְּשְׁלִיט יְמִינָא עַל שְׂמָאלָא, וַיִּפְקוּן יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמֵי וְלֹא בְּדִינָא, וְדָא אִיהוּ (תהלים קיז ב) כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ, וְרָזָא דְּמִלָּה (ישעיה סו ז) בְּטָרָם יָבֵא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה זָכָר.

וּבְשְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יְהוּ"ה רַחֲמֵי, אַדְנִי

דינא, פד שליט יהו"ה על אדנ"י יאהדונה"י רחמי
 איהו, וכד שליט אדנ"י על יהו"ה אידהנוי"ה דינא
 איהו, ורזא דמלה (שם מ י) אדנ"י אלהי"ם בחזק יבא,
 בתקיפו דדינא, ובדא עקדה דיצחק דאתעקד קמי
 אבוי, ומסר גרמיה למיתה בגין דישיזיב משיח וישראל
 דלא ימותון, ולא עוד אלא דאפילו אי ישראל להו
 עברין בגלותא, על שפיכות דמים וגלוי עריות ועבודה
 זרה, זכות אבהן יגן עליהון משרפה הרג וחנק, בגין
 דאברהם נתנסה בנורא, ויצחק בספינא, ויעקב
 בגלותא, זכות אבהן יהא מגין עליהון.

ועוד נסיונא דתלת אבהן מעידין, דלא עבר אדם
 דאיהו ישראל על תלת פקודין אליו, דמני לון

קודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (בראשית ב טז) ויצו
 יהו"ה אלהי"ם על האדם, ויצו דא עבודה זרה, לאמר
 דא גלוי עריות, על האדם דא שפיכות דמים,
 דנשמתא דאדם עאלת בגלגולא דאברהם, ואם איהו
 עבד עבודה זרה, פד עאל בנורא הוה אתוקד, הדא
 הוא דכתיב (דברים ז כה) פסילי אלהיהם תשרפון באש.

דאש אית ליה תלת גוונין, חוור וירוק ואוכם,
 ורביעאה תכלת, ואינון דבקין בגחלת דאיהו
 סומקא הא חמשה, כחשבן ה (חמש) דאיהי אמונה
 דקודשא בריך הוא דאיהו ו', דאתלבש בחמש גוונין
 ונהיר בהון, וביה סלקין גוונין דאינון כלילן בה, והיא

סְלִיקַת בְּהוּן לְגַבֵּי ו', הִדָּא הוּא דְכְתִיב (ויקרא ו ב) הִיא
הַעוֹלָה, וְכַד סְלָקִין תְּרִין דְּאִינוּן ו' ה' בְּקֶרְבָּנָא, נְחַתִּין
תְּרִין מְלַעֲיִלָא דְּאִינוּן י"ה, (דף קלט ע"ב) וּמִתְקַרְבִּין אֲתוּוּן
וּמִתְיַחֲדִין וּמִתְקַשְׁרִין דָּא בְּדָא, וְדָא אִיהוּ רְזָא
דְּקֶרְבָּנָא.

וְרְזָא דְמִלָּה (בראשית כח יב) וְהִנֵּה מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים עָלַיִם
וַיְרִדִים בּוֹ, סְלָקִין תְּרִין בְּאַשָּׁא, וְנְחַתִּין תְּרִין.
וְאַשְׁתַּזַּב אֲבֵרָהֶם בְּשֵׁמָא דִּיהו"ה, דְּאַף עַל גַּב דְּאִית
אַרְבַּע מִלְּאֲכִים דְּאִינוּן מִמֶּנּוּן דְּשֵׁמָא קְדִישָׁא, לָא בְּעֵי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּאַבְרָהָם לְשׁוּבָא לִיה
אַלָּא אִיהוּ מִמֶּשׁ, בְּגִין דְּקָנִי עַל שְׁמִיָּה, וּבִיָּה אֲתַלְבִּין
אַדָּם הִרְאִשׁוּן דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל, דְּלָא עָבַר עַל וַיֵּצֵא דְּאִיהוּ
עֲבוּדָה זָרָה, לְבַתֵּר אֲתַלְבֵּשׁ בִּיצְחָק וְאַצְטְרִיף וְאָמַר
(בראשית כב יב) אַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה, דְּהֵהוּא דְּאַצְטְרִיף בֵּיה
לָא עָבַד מִדְּעַם, דְּלָא עָבַר עַל שְׁפִיכוּת דְּמִים, וְכֵן יַעֲקֹב
אַתְּגַלְגַּל בֵּיה, כִּד נְחַת לְגַלוּתָא דְּמִצְרַיִם (דְּחוּצָה לְאַרְצִין)
דְּדַחִיל דְּלָא הָוָה סְלִיק, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אָמַר לִיה קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא (שם מו א) אַל תִּירָא מִרְדָּה מִצְרַיִמָּה וְגוֹמַר, אָנְכִי
אַרְד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה וְאַנְכִי אֲעַלְךָ גַּם עֲלָה.

תְּקוּנַת תְּלִיתָא

(זהו תקון כ"ד)

בְּרֵאשִׁית תַּמָּן אַר"י דְּקֶרְבָּנָא, דְּהוּה נְחִית בְּקֶרְבָּנָא

בְּדִיּוֹקְנָא דְאָרִי אֲכִיל קְרַבְנִין, וְדָא אִיהוּ קַדְמָאָה לְחִיּוּן
 דְּהוּוּ אֲכָלִי קְרַבְנִין. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר וְאַמַּאי הוּוּ
 נִחְתִּין חִיּוּן לְמִיכַל קְרַבְנִין, אָמַר לִיה בְּרִי אַרְבַּע חִיּוּן
 אֵינּוּן בְּכַרְסֵיא, אַרְיֵה שׁוּר נֶשֶׁר אָדָם, וּבְגוּפָא דְבַר נֶשׁ
 אַרְבַּע יְסוּדֵי, דְּמִמֶּנּוּ עֲלִייהוּ אַרְבַּע חִיּוּן, דְּנִפְּשׁ כְּלִילָא
 בְּהוּן, וּבְגִין דָּא פְּרַנְסָה דְּנִפְּשָׁא מֵאֲלִין אַרְבַּע, כַּד חָאב
 בַּר נֶשׁ בְּאַרְבַּע יְסוּדֵי דִּילִיה כְּאֵלוּ חָאב בְּנִפְּשָׁא, הֵדָּא
 הוּא דְכְּתִיב (במדבר ו יא) מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ, וּבִהֵהוּא
 זְמַנָּא אַתְּפֵרֶשׁ מִיָּא מֵאֲשָׁא וְרוּחָא מֵעֲפָרָא.

דְּמֵעֲפָרָא נִפְקִין זְרַעִין דְּאֵינּוּן פְּרַנְסָה דְאָדָם, וּמִמֵּיָּא
 חִיּוּן דְּאֵינּוּן פְּרַנְסָה דְאָרִי, וּמֵאֲשָׁא בְּעִירִין
 דְּאֵינּוּן פְּרַנְסָה דְשׁוּר, וּמֵרוּחָא עוֹפִין דְּאֵינּוּן פְּרַנְסָה
 דְּנֶשֶׁר, וְכַד חָב בְּהוּן אַתְּפֵרֶשׁן יְסוּדִין וְאִית בְּהוּן
 מַחְלוּקַת דְּאִיהוּ פְּרוּדָא, וְסְלִיק שֵׁם יְהו"ה מִנִּיהוּ, וְעָאֵל
 יֵצֵר הָרַע דְּאִיהוּ סַמָּא"ל שְׁטָן, דִּיהו"ה לָא שְׂרִיא
 בְּפְרוּדָא, וְרָזָא דְמִלָּה (הושע י ב) חָלַק לְבָם עֵתָה יָאֲשָׁמוּ,
 וּבְגִין דָּא צְרִיךְ קְרַבְנָא מֵאֲלִין מֵינִין דְּחָב בְּהוּן, לְקַרְבָּא
 בְּהוּן, אֵינּוּן אַרְבַּע יְסוּדִין דְּאִית בְּהוּן פְּרוּדָא, וּבִהֵהוּא
 זְמַנָּא דְּמַתְקַרְבִּין יְסוּדִין דָּא לְגַבֵּי דָּא, מִיַּד נְחִית
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלִייהוּ וּבְרַח שְׁטָן, וְאִי לָא בְּרַח הָא
 אֲשָׁא דְקַרְבְּנָא אוּקִיד לִיה, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא ו ה)
 וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּוֹ.

וְרָא דְקָרְבָּנִין (איוב יא) עֹר וּבָשָׂר תְּלַבֵּי שְׁנֵי וּבַעֲצָמוֹת
 וְגִידִים תְּסוּכְכְּנִי, עֹר אִיהוּ לְבוּשָׂא דְאָדָם, הַדָּא
 הוּא דְכְּתִיב (בראשית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם
 וּלְאִשְׁתּוֹ פְּתָנוֹת עֹר וַיְלַבֵּי שָׁם, אִם זָכָה פְּתָנוֹת אֹר
 מְרָקְמָן מִפְּקוּדֵין דַּעֲשָׂה, דְּאֶגְרָא דְּלֵהוֹן לְעֵלְמָא דְּאִתִּי
 דְּאִיהוּ אֹר הַגְּנוּז לְצַדִּיקָא, וְאִם לָא זָכָה מְשַׁכָּא דְּחוּיָא
 דְּכָלִּיל אַרְבַּע יְסוּדֵין, דְּתַמָּן רְשִׁימִין פְּקוּדֵין דְּלֵא תַעֲשָׂה
 דְּעֵבֵר בַּר נֶשׁ עֲלֵייהוּ, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהוּ מְאָרִי
 מִתְּנִיתִין עֲוֹנוֹתָיו שְׁל אָדָם חֲקוּקִים לוֹ עַל עַצְמוֹתָיו,
 וְקָרִיבוּ דְּמְשַׁכָּא דְּאָדָם פְּקוּדֵין דַּעֲשָׂה, דְּאִינוּן קָרִיבוּ
 דְּאִתּוּן דְּשִׁמָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְעֲלֵייהוּ אִתְּמַר (ויקרא א ב) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן,
 מִכֶּם וְדָאִי, לְאַפְקָא מְשַׁכָּא דְּחוּיָא דְּבִיָּה
 מְרָקְמִין פְּקוּדֵין דְּלֵא תַעֲשָׂה, וְאָדָם דְּעֵבֵר עֲלֵיהוּ אִתְּמַר
 בֵּיהּ (תהלים קמד ד) אָדָם לַהֲבֵל דְּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר, (במדבר
 יט יד) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהָל, כִּי יָמוּת וְדָאִי, וְדָא אִיהוּ
 קָרִיבוּ דְּקָרְבָּנָא דַּעֲשׂוּ יִצֵּר הָרַע, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (בראשית כז
 לא) יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ. בָּשָׂר אִיהוּ שְׁבֵר מִן
 שְׁבָרִים, וְאִיהוּ סוּמָק, מְסֻטְרָא דְּחִיָּה דְּאִיהוּ שׁוֹר, בָּשָׂר
 חֵי בָּשָׂר טָהוֹר, וְאִית (דף קמ ע"א) אֲחֵרָא דְּבָשָׂר בְּשָׂדֵה טְרִיפָה
 דְּשָׂרִיא בֵּיהּ רוּחַ הַטּוֹמָאָה, מְלֵאךְ הַמּוֹת דְּרָכִיב עַל
 קָרְנוֹי שׁוֹר מוּעַד בָּשָׂר טָמֵא.

עֲצָם, אִית עֲצָם טָמֵא וְאִית עֲצָם טָהוֹר, וּבָשָׂר דְּדַכְּיוּ

וְעֵצִים וְדַכְיוֹ, עֲלֵיהוּ אֵתְמַר (בראשית ב כג) עֵצִים מְעֻצְמִי
 וּבֶשֶׂר מִבְּשָׂרִי, וְעֵצִים אֵיהוּ אֲרִיָּה, גִּידִים אֵיהוּ נֶשֶׂר,
 נֶשֶׂר, נֶשֶׂר אֵתְמַר וְנֶשֶׂר דְּמִסָּאבוּ, עֵצִים וּבֶשֶׂר וְגִידִים
 עֲלֵיהוּ שְׂרִיא בְּרָכָה וְקְדוּשָׁה וְיַחּוּד, דְּאִינוּן כְּהֵן לִוִי
 וְיִשְׂרָאֵל, בְּעֵצִים כַּד שְׂרִיא בְּרָכָה בֵּיהּ, מִיַּד (יחזקאל לו ז)
 וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֵצִים אֶל עֲצָמוֹ, מִתְקַרְבִּין וּמִתְקַשְׂרִין
 דָּא בְּדָא בְּקַרְבָּנָא, וּמִיַּד נְחִית עֲלֵיהוּ מִשְׁחָא וְשְׂרִיא
 עֲלֵיהוּ בְּרָכָה, בֶּשֶׂר שְׂרִיא עֲלֵיהּ קְדוּשָׁה, דְּאֵיהִי
 מִסְטָרָא דְלוֹיִם, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב וְקִדְשֶׁת אֶת הַלוֹיִם,
 מִיַּד מִתְקַרְבִּין עֲרֻקִין דְּדִמָּא לְגַבֵּי לְבָא, דְּבִרְכָאן מִכְּהֵנִי
 אִינוּן, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (במדבר ו כג) דִּבֶּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל
 בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבַרְכוּ. גִּידִים מִיִּשְׂרָאֵל, וְאִינוּן יַחּוּדָא
 וְקְדוּשָׁה וְקְשׁוּרָה דְגֵרְמִין וּבֶשֶׂרָא, וְכַד מִתְקַשְׂרִין
 בְּתֵרוּיָהוּ אֵתְקֵרִיאוּ יַחּוּד וְיַחּוּד אֵיהוּ בִּישְׂרָאֵל, הֵדָא
 הוּא דְכְּתִיב (דברים ו ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה
 אֶחָד.

מִשְׁכָּא אֵיהוּ דְמוֹת אָדָם מְלָכוֹת, כָּל דִּיּוֹקְנִין אֵתְחַזְיִין
 בֵּהּ, וְאֵיהִי כְּלִילָא מִבְּשָׂרָא וְגִידִין וְגֵרְמִין,
 וְאֵיהִי תְמוּנַת כָּל, וְאֵיהִי בְּרָכָה וְקְדוּשָׁה וְיַחּוּד, כְּהֵנִים
 וְלוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, דְּאִינוּן קְשִׁירָן בְּתֵלַת אַבְהֹן, דְּאֵתְמַר
 בְּהוֹן הָאָבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְּבָה, בִּבְשָׂר כַּד מִתְקַדְשָׁא, נְחִית
 עֲלֵיהּ דָּם טְהוֹר, וְגִידִים כַּד מִתְיַחֲדִין נְחִית עֲלֵיהּ רוּחָא
 קְדִישָׁא, גֵרְמִין נְחִית עֲלֵיהּ מִיַּן דְּדַכְיוֹ, דָּא אֵיהוּ רְזָא

דְּקַרְבָּנִין. חָדָא רַבִּי אֶלְעָזָר וְחָדוּ חֲבָרְיָא וְאָמְרוּ אֵילוּ לָא
אֶתִינָא לְהָאֵי עֲלָמָא אֱלָא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, וְעוֹד בְּרוּזָא דְקַרְבָּנִין, לְבָא אִיהוּ
מְזַבֵּחַ דְּבִיּה דָם דְּקַרְבָּנִין, וְעַל דָּא אֲתָמַר ^{(שמות ב}

^{כד)} וְזָבַחְתָּ עָלָיו, אִם זָכוּ אַרְיִיה הָוּה נָחִית לְמִיכַל קַרְבָּנָא,
וְאִי לָא פְלָבָא נָחִית, וּבְאֵן אֲתַר בְּכַבֵּד, דִּתְמָן מָרָה
גִּיהֶנָם, דְּאִיְהִי עֲלוּקָה דְאִית לָה תְרִי בְנוֹת הַב הַב, כְּמָה
דְּאֲתָ אָמַר ^(משלי ל טו) לְעֲלוּקָה וְכוּ', וְכִלְבָּא בְהוֹן צְוּוּחַ הַב

הַב, וּמָרָה אִיְהִי גִיְהֶנָם, חֲרַבָּא דְמִלְאָךְ הַמּוֹת דְאִית לָה
תְרִי פִיּוֹת כְּגוּוֹנָא דְגִיְהֶנָם, דְּאֲתָמַר בָּה ^(שם) לְעֲלוּקָה

שְׁתֵּי בְנוֹת הַב הַב, כְּגוּוֹנָא דָּא אֲתָמַר בְּחֲרַבָּא ^(שם ה ד)
וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כִּלְעֵנָה חֲדָה כְּחֲרַב פִּיּוֹת.

וְכַבֵּד אִיהוּ סַמְא"ל, מָרָה סַם מּוֹת דִּילֵיהּ, כַּד שְׁלֵטָא
מָרָה עַל עֲרֻקִין דִּילָהּ וּמִתְגַבְּרָא בְּחוּבִין, אֲתָמַר

בְּפִרְקִין דְּכַבֵּד וּמָרָה, ^(שמות טו כג) וַיָּבֹאוּ מִרְתָּהּ וְלֹא יָכֻלוּ
לְשִׁתּוֹת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם, בְּתַהוּא זְמָנָא אֵינּוּן

עֲרֻקִין דְּלָבָא בְּדוּחְקָא וּמִתְטַמְּרִין בְּלָבָא, כְּגוּוֹנָא דְנַח
וְאֲתַתִּיהּ וּבְנוֹי וְחִיוּוֹן וּבְעִירִין וְעוֹפִין דְּמִתְטַמְּרִין בְּתִיבָה,

וְלָבָא אִיהוּ בְּדוּחְקָא בְהוֹן, דְּאִם מָרָה מְטָא לְלָבָא מִיַּד
יְמוֹת בַּר נִשׁ, וּמָרָה לָא מִתְגַבְּרָה עַל יִשְׂרָאֵל דְּאֵינּוּן

לָבָא אֱלָא בְּחוּבִין, אִי חֲזָרִין בְּתִיּוּבְתָא דְאִיְהִי נִשְׁמַת
חַיִּים שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, הָא אֲסוּוֹתָא תְהָא לְלָבָא וְלְעֲרֻקִין

דִּילָהּ, וְאַתְמַר בְּהוֹן (שם) וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, וְאַתְסִין עֲרִקִין
 (גופא) וְאַבְרִים דִּילִיהּ.

טְחוּל דָּא לִילִי"ת אִימָא דְעָרְב רַב, שְׁחוּק הַפְּסִיל, מָאן
 פְּסִיל דָּא אַל אַחַר סמא"ל, וְעָרְב רַב אִינוּן
 בְּנֵהָא, דְּאִינוּן מְעוּרְבִין בִּישְׂרָאֵל רְשָׁעִים גְּמוּרִים,
 וְעַלִּייהוּ אַתְמַר אִם רְאִיתָ רְשָׁע שֶׁהִשְׁעָה מְשַׁחֶקֶת לוֹ אַל
 תִּתְגַּרְהָ בּוֹ, עַלִּייהוּ אַתְמַר (חבוקק א יג) לָמָּה תִּבְיֹט בּוֹגְדִים
 תִּתְחַרֵּשׁ בְּבַלַּע רְשָׁע צְדִיק מִמֶּנּוּ, רְשָׁע דָּא כְּסִיל, עָרְב
 רַב בְּגָלוּתָא אִינוּן רְשָׁע, בְּבַלַּע צְדִיק מִמֶּנּוּ, דָּא
 יִשְׂרָאֵל, וּמָאן גָּרִים דְּבַלַּע לוֹן, בְּגִין דְּלֹאוּ אִינוּן
 צְדִיקִים גְּמוּרִים, כְּמָה דְּאַתְמַר צְדִיק מִמֶּנּוּ בּוֹלַע אֲבַל
 צְדִיק גְּמוּר אִינוּ בּוֹלַע.

וּטְחוּל אִיהוּ לִילִי"ת, (משלי ג לג) מֵאֲרַת ה' בְּבֵית רְשָׁע,
 וְאִיהִי אֲסַפְרָה לְרַבֵּי דְּאִינוּן חִיבִיָּא, חִיכַת
 בְּהוֹן בְּעוֹתָרָא בְּהֵאֵי עֲלֵמָא, (דף קמ ע"ב) וּלְבַתָּר קְטִילַת
 בְּהוֹן, וְאַמַּי אַתְקֵרִיאוּ רַבֵּי, בְּגִין דְּלִית בְּהוֹן דַּעַת
 לְאַשְׁתַּזְבָּא מִינָהּ, אֲבַל לֵב מִבִּין אֲשַׁתְּזַב מִינָהּ, דְּתַמָּן
 צְדִיק, וְרָזָא דְּמִלָּה (קהלת ז כו) טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט
 מִמְּנָה, וְחוּטָא יִלְכַד בָּהּ.

כְּלִיּוֹת אִינוּן יוֹעֲצוֹת אִם זְכוּ עָאל בְּהוֹן נְבוּאָה דְּאִיהִי
 (משלי כ כז) נֵר יְהו"ה נְשִׁמַת אָדָם, וְאַתְעֵבִידוּ
 נְבִיאִים, וְאִינוּן יוֹעֲצִים לְטָב, וְאִית בְּהוֹן עֲצָה וְתוּשִׁיָּה.
 כְּנַפִּי רִיאָה, אִם זְכוּ שְׂרִיא בְּהוֹן רוּחַ קוּדְשָׁא, וְאַתְמַר

בְּהוֹן (ישעיה י"א ב) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה
רוּחַ יַעֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה, וְעַל־יְהוּ
אֶתְמַר (שמות כ"ה ב) וְהָיוּ הַכֹּרְבִים פּוֹרְשֵׁי כְנָפַיִם, הַפְּרוּבִים
פְּגוֹן צוּרַת אָדָם, פּוֹרְשֵׁי כְנָפַיִם לְקַבֵּל תְּלַת חִיוּוֹן
דְּפָרְשֵׁין גְּדַפִּין לְקַבְּלֵיהּ דְּאָדָם, וְאִינוּן שִׁית גְּדַפִּין, תְּרִין
לְכָל חֵיהּ, מְסֻטָּרָא דְשְׂכִינְתָּא גְּדַפִּין דְּחִיוּוֹן מְרוּבְּעִים,
שִׁית גְּדַפִּין לְקַבֵּל שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶּא, אַרְבַּע גְּדַפִּין
לְקַבֵּל פְּרֻסְיָא מְרוּבְּעָא, פּוֹרְשֵׁי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סְכָכִים
בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכְּפָרַת, דָּא כְּפָרַת דְּלִבָּא קִדְשׁ קִדְשֵׁין,
וְדָא לְבָא.

נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה, כְּהֵן לְוִי וְיִשְׂרָאֵל, כְּהֵן אִיהוּ נְשָׁמָה,
אִם זָכָה נֵר יְהוָה נֵר יְהוָה נֵהִיר בֵּיהּ מְלִבָּא כְּשֶׁמֶשׁ
זוֹרַחַת, וְרוּחָא דְקוּדְשָׁא הָוָה נִפְיָק מִבֵּין גְּדַפּוּי דְּכְרוּבִין
דְּאִינוּן כְּנָפֵי רִיָּאָה, וְהָוָה מִמְּלִיל עֲמִיָּה, וְאִם לָאוּ נוֹרָא,
וְדָא נֶפֶשׁ הָוָה דְּלִיקָא, וְנִפְיָק אֶשָׁא מְלִבָּא וְאוּקִיד לֵיהּ.
קְרַקְבָּנָא וְקִיבָה כַּד נָאִים אֶתְקַרֵי קִיבָה יֶשֶׁן.

וְאִית שִׁינָה לְטָב וְאִית שִׁינָה לְבִישׁ, לְטָב כְּגוֹן חֵלוּם
דְּאִיהִי סָלָם (נ"א כְּגוֹן חֵלוּם) דְּחִזָּא יַעֲקֹב, וּבֵיהּ
דְּבִיק קִנְהָ, וְשִׁית עֲזָקִין דְּקִנְהָ אִיהוּ שִׁית דְּרַגִּין
דְּנִבּוּאָה, וְסֻלְקִין לְשִׁתִּין נְשָׁמִי, דְּהָוָה נָאִים בְּהוֹן דְּדוּד,
דְּהָכִי אוּקְמוּהּ, דְּדוּד הָוָה מִתְנַמְנֵם כְּסוּס, וְסוּס לָא נָאִים
אֶלָּא שִׁתִּין נְשָׁמִי, וְאִית שִׁינָה לְבִישׁ חֵלְמָא בִישָׁא,
דְּאֶתְמַר בֵּיהּ לְגַבֵּי אַבְרָהָם, (בראשית ט"ו יב) וְתַרְדֵּמָה נִפְלָה עַל

אברם, והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו, והא
 אוקמוה בארבע גליות, ובגין דחלום ייתי בתרין
 דרגין, אוקמוהו קדמאין, כמה דאי אפשר לבר בלא
 תבן כף אי אפשר לחלמא בלא דברים בטלים, בגין
 דייתי חלמא כאן על ידי מלאך, כאן על ידי שד, בגין
 דחלמא איהו מסטרא דאילנא דטוב ורע, אבל מסטרא
 דאילנא דחיי לא אתיא (עליה אלא דקיבה) אלא על ידי
 קיבה דקודשא בריך הוא דאיהי שכנתא דיליה, ולית
 תמן קיבה רע דאיהו שד.

קרקבן טוחן, אי בר נש זכאה איהו טוחנת מן
 לצדיקים, דאינון אברים קדישין בפקודין
 דעשה, ואי לא אזלין בפקודין טבין, מתפרנסין בלחם
 הקלוקל מזונא קלא בקלון. וושט (במדבר יא ח) שטו העם
 ולקטו, שטין (שטיין) לקטין בשטותא, וטחנו בריחים
 בדוחקא, אלין אינון טוחנות בפומא, או דכו במדוכה
 דא חיה, ובשלו בפרור דא אצטומכא.

ברי, רזא עלאה הכא, אם זכו ישראל הוה נחית לון
 אורייתא מן שמיא בלא דוחקא, ולא הוו צריכין
 לאלפא חד לחבריה, הדא הוא דכתיב (שמות טז ד) הנני
 ממטיר לכם לחם מן השמים, דלית לחם אלא
 אורייתא, לא זכו בגין ערב רב דאינון שטיין, אתמר
 בהו שטו העם ולקטו, דיטרחון לאולפא דא לדא,
 לפרנסה כל חד בדוחקא, ולחכימיא ברמיזא. אבל

לְעֵתִיד לָבֵא יִתְמַחֵן עֶרְב רַב מֵעֲלָמָא, וְאִתְמַר בְּהוֹן (ירמיה
 ל א לג) וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת אָחִיו וְגוֹמֵר, וּבְגִין דָּא
 וּשְׂטֵי אִיהוּ לְבִישׁ וְאִיהוּ לְטָב, תּוֹר וְסוּמָק, דִּינָא וְרַחֲמֵי.
 וּבְרִי, בּוֹדָאֵי אֵינּוֹן שְׁלוּחֵיָא דְצְבוּרָא, צְרִיכִין פִּד קָרָאן
 סֵפֶר תּוֹרָה דִּיחֲתִכוּן מְלִין, וְלֹא יִימְרוּן לְהוֹן

בְּהִלְעָטָה, כְּגוּוֹנָא דְעֶרְב רַב דְּאִתְמַר בְּהוֹן (במדבר יא יג)
 הַבָּשָׂר עוֹדְנָו בֵּין שְׁנֵיהֶם, וְהוּוּ אֲכָלִין בְּהִלְעָטָה, וּכְגוּוֹנָא
 דְּעֵשׂוּ דְּאִתְמַר בֵּיהּ (בראשית כה ל) הִלְעִיטְנִי נָא, וְלֹא הוּוּ
 טְחַנִּין לֵיהּ, אִתְמַר בְּהוֹן (במדבר יא לג) וְאִף יְהו"ה חָרָה בְּעַם.
 הַדְרָא דְכִנְתָּא דָּא אִיהוּ נַחֲשׁ בְּרִיחַ נַחֲשׁ עֵקְלָתוֹן,
 דְּזִמְיִנִין צְדִיקְיָא (דף קמא ע"א) לְמִיכַל לֵיהּ. וְאִית
 חֶלֶב טָמֵא דְּאִיהוּ נַחֲשׁ, דְּאִיהוּ אֲסִיר לְמִיכַל עֲמָא
 קְדִישָׁא, בְּגִין דְּעֵלִיהּ אִתְמַר (בראשית ג יד) אָרוּר אַתָּה מִכָּל
 הַבְּהֵמָה.

תקונת רביעא

(זהו תיקון כ"ה)

בְּרֵאשִׁית תַּמָּן י"ש, (משלי ח כא) לְהַנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ
 וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמֵלָא, וּבְגִין דְּתַמָּן אוֹצֵר
 דְּאִיהִי יֵרֵאת יְהו"ה, מְנִיָּה אִתְמַלֵּיא לְצְדִיקְיָא, וְאֵינּוֹן
 דְּחִלִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא יֵרֵתִין הַאי יֵשׁ, וְעֵרְבוּבֵיא
 בִּישָׂא לָא הוּוּ דְּחִלִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֶלָּא בְּגִין
 עוֹתָרָא, וְהוּוּ מְנַסִּין לֵיהּ, כְּגוּוֹנָא דָּא (שמות יז ז) הֵיִשׁ יְהו"ה

בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין, וְכֹל אֵינוֹן דְּמַנְסִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְדַחְלִין לֵיהּ בְּעוֹתָרָא וְלֹא דַחְלִין מִנִּיהּ בְּעֵנְיוֹתָא כְּמוֹ
בְּעוֹתָרָא, לֹאוּ אֵינוֹן אֱלָא עֲרֻבוּבֵיא בִישָׂא, דְּאִית יִרְאָה
וְאִית יִרְאָה, אִית אֶהְבָּה וְאִית אֶהְבָּה, אִית מָאן דְּדַחֵיל
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דִּיחֹון בְּנוֹי אוּ דְלֹא נְחִית
לְעֵנְיוֹתָא, אוּ דְרַחִים לֵיהּ בְּגִין דִּיִּהִיב לֵיהּ עוֹתָרָא,
וּמְנֶסָה לֵיהּ כְּגוֹן נְעֵבִיד הַאי פְּקוּדָא הָכִי, וְנַחְזִי הֵישׁ
יְהוּ"ה בְּקִרְבָּנוּ וְיִהִיב לָן אֲגָרָא בְּגִינֵיהּ אִם אֵין, דְּאִי לֹא
יְהִיב לֵיהּ אֲגָרָא בְּגִינְהָא לֹא רַחִים לֵיהּ, וְלֹא יְהִיב לֵיהּ
צְדָקָה וְלֹא יַעֲבִיד פְּקוּדָא, וּמְנֶסִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּכֹל פְּקוּדָא וְעוּבָדָא, בּוּדְאִי הַאי אִיהוּ מֵאֵלִין עֲרֻבוּבֵיא
בִישָׂא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן הֵישׁ יְהוּ"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין.

אֱלָא רַחִימוּ וּדְחִילוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁלִים בְּכֹל
פְּקוּדָא וּפְקוּדָא דְעֵבִיד, בֵּין דִּיִּהִיב לֵיהּ אֲגָרָא
בְּטִיבוּ בֵּין דְלֹא יְהִיב לֵיהּ, וּבְגִין דָּא מְנִי בְּאוּרִייתָא (דְּבָרִים
ו' ד) וְאֶהְבַּת אֶת יְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ךְ בְּכֹל לְבַבְךָ וּבְכֹל נַפְשְׁךָ
וּבְכֹל מְאֹדְךָ, וְאוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין, אִם חָבִיב עָלֶיךָ נַפְשְׁךָ
מִמְמוֹנְךָ לְכֹךְ נְאֻמַר בְּכֹל נַפְשְׁךָ, וְאִם חָבִיב עָלֶיךָ מְמוֹנְךָ
מִנַּפְשְׁךָ לְכֹךְ נְאֻמַר בְּכֹל מְאֹדְךָ, דְּאִית בַּר נֶשׁ דְּצֻלִי
וְאֶזִּיל בְּכֹל פְּקוּדִין דְלֹא יְהִיב עֲלֵיהּ אֲגָרָא, וְאִם הָוָה
יְהִיב אֲגָרָא עֲלֵיהּ לֹא הָוָה עֵבִיד לוֹן, דּוּדְאִי סְגִיאִין
אֵינוֹן מִבְּנֵי נֶשׂא דְאֵינוֹן עֲתִירִין בְּעוֹתָרָא סְגִיא, וְאֵינוֹן
חָבִיבִין עוֹתָרָא דְלֵהוֹן יִתִּיר מִנְשַׁמְתָּא דְלֵהוֹן, דְּעוֹתָרָא

דְּנַפְשָׁא אִיהוּ פְּקוּדִין טְבִין בְּעֶלְמָא דְאַתִּי, וְעוֹתְרָא
דְּגוּפָא מְמוֹנָא וְעֵדוּנָא בְּעֶלְמָא דִּין.

וְאִינוּן דְּמַחְבְּבִין מְמוֹנָא מִנְּפִשָׁא, אִם הוּוּ יְהִבִּין לִיה
כָּל אֹרִייתָא בְּמֵאָה זִוְזִי לָא הוּוּ יְהִבִּין לְהוּ
בְּגִינָה, בְּגִין דְּמְמוֹנָא חָבִיב עֲלֵייהוּ מִנְּפִשָׁא, וּמָה דְּדַחִיל
וְרַחִים לִיה לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּגִין מְמוֹנָא, הַאי דְּשׁוּי
מְמוֹנָא עֶקְרָא וְאֹרִייתָא דְּרַחִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טָפֵל,
הַאי רַחִימוּ וְדַחִילוּ לָא חָשִׁיב לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אֶלָּא עֶקְרָא דְּרַחִימוּ וְדַחִילוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶף
עַל גַּב דְּאִיהוּ רַחִים מְמוֹנִיָּה מִנְּפִשָׁיָה, דִּירַחִים לִיה
בְּמְמוֹנִיָּה, בְּמָה דְּאִיהוּ חָשִׁיב עֲלֵיהּ, וְלָא בְּטָפֵל דִּילֵיהּ,
לְכַךְ נְאָמַר בְּכָל מְאֹדָךְ, וְכֵן מָאן דְּחָשִׁיב נְפִשָׁיָה
מִמְמוֹנִיָּה, וְהוּוּ יְהִיב כָּל מְמוֹנָא דְּעֶלְמָא וְלָא הוּוּ נְזִיק
אֶפִּילוּ בְּאַבְרָא זְעִירָא דְּאִית בֵּיהּ, לְכַךְ נְאָמַר בְּכָל נְפִשָׁךְ
בְּמַאי דְּרַחִים לִיה.

תקונא חמישאה

(זהו תקון כ"ו)

בְּרֵאשִׁית (ישעיה סו טז) כִּי בַּאֲשׁ יְהו"ה נִשְׁפָּט, אֱלֹהִים
מְאִרֵי דְּדִינָא, וְעֲלִיָּה אֲתָמַר (שמות כב כז)
אֱלֹהִים לָא תִקְלַל, בּוֹדְאֵי כְּמָה דְּלְעִילָא אֲתָמַר (תהלים עה)
כִּי אֱלֹהִים שִׁפְט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים, כִּף אִיהוּ צָרִיךְ
לְמַהוּי דְּדִינָא לְתַתָּא, לְדָא יִשְׁפִּיל בְּדִינָא וְלְדָא יָרִים,

כפום (דף קמא ע"ב) עובדוי, לדא מטה כלפי חסד, לדא כלפי גבורה, אמת באמצעיתא, ובגין דא אתקרי דיין אמת, אלהים הפס"א בחושבון, דתמן י"ה דאיהי חכמה וביתה, זה שמי עם י"ה שס"ה מסטרא דשמאלא, ודא י"ה מן אלהים, ה' על י' נוקבא.

וכד דיין איהו דן, צריך למהוי איהו יתיב ובעלי דינא קיימין, כגוונא דלעילא, דאתמר בקודשא בריך הוא (איוב א' ו') ויבאו בני האלהים להתיצב על יהו"ה, איהו יתיב, ואינון קיימין למתבע דינא, ובגין דשטן יעול בינייהו למתבע חוביהון דבני ישראל, אינון במטולא עליה, עד דהוה דן להון ודא איהו להתיצב על יהו"ה, ועוד להתיצב על יהו"ה, לשאלא ולמתבע דינא לגבי (נ"א קמ"י) קודשא בריך הוא יהו"ה, כד נהיג עלמא ברחמין, ומקטרגין ותבעין דינא, ודא איהו להתיצב על יהו"ה. ותו להתיצב על יהו"ה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, דשאלין ותבעין דינא מגבורה בי דינא רברבא, דקיימא על עמודא דאמצעיתא, ודא הוא על יהו"ה, על דמקרבין דינין קדם גבורה אתמר בהון להתיצב על יהו"ה, דאף על גב דבנוי אינון ישראל לית ליה רשו לאעברא על דינא, דאורייתא בדינא אתייהבת, ואומי עלה דלא יעבר עלה, ולגבי דינא גבורה איהי באמצעיתא, וחסד מימינא, ועמודא

דְּאִמְצְעִיתָא מִשְׁמַאלָא, וְכֹל דִּינִין מֵהָאִי אַתְרַ תְּלִיין,
 וְכֹל סְפִירָן כְּלָהוּ אַתְקֵרִיאוּ דִּינִין גְּבוּרָה וְאִפִּילוּ יְהוּ"ה.
 דִּינָא קְדַמָּא הֵדָא אַתְקֵרִי דִּין לְדוּן בְּחֻנְקָא, וְאַתְמַר
 (דברים כא כג) לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ. אָמַר לִיה

אֶלְעָזָר בְּרִי, הֵכָא צְרִיף לְחַדְשָׁא מְלִין, אִית עֵץ וְאִית
 עֵץ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (שם כ"ט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה, וְאִית
 אָדָם דְּאִיהוּ עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, וְחוּבָא דָאָדָם אִיהִי
 נִבְלָתוֹ דָאָדָם קְדַמָּא דְּאִיהִי עֵץ הַחַיִּים, לָא צְרִיף
 לְתִלְיָא בֵּיה חוּבָא דָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב לֹא תִלִּין
 נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ, דְּמָאן דְּאָכַל מֵעֵץ דִּילִיָּה דְּאִיהוּ עֵץ
 הַחַיִּים, אַתְמַר בֵּיה (בראשית ג' כב) וְאָכַל וַחֲיֵי לְעוֹלָם.

וְעוּד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ, עֵץ דְּהֵכָא דָא תְּלָמִיד
 חָכָם דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא דְּאִיהִי עֵץ הַחַיִּים, הֵדָא
 הוּא דְכְּתִיב (משלי ג' יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, לֹא
 תִלִּין בּוּ נִבְלָתוֹ, דְּאִיהִי חוּבָה דְּחָב בִּיּוּמָא לֹא תִלִּין עֲמִיה
 בְּלִילָהּ, דְּמִיד יְתוּב בְּתִיּוּבָתָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאִרִי
 מִתְּנִיתִין אִם רְאִיתָ תְּלָמִיד חָכָם שְׁחָטָא בִּיּוֹם אַל תְּהִרְהֵר
 אַחֲרֵיו בְּלִילָהּ, דּוּדַאי עָשָׂה תְּשׁוּבָה, (נ"א שְׁמָא עָשָׂה

תְּשׁוּבָה, שְׁמָא סְלָקָא דַּעְתָּךְ, אֵלָא אִימָא וְדַאי עָשָׂה תְּשׁוּבָה).

וְעוּד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ, דָּא תְּלָמִיד חָכָם,
 נִבְלָתוֹ דָּא בֵּת עִם הָאָרְץ דְּאִיהִי רִיחֻשָׁא, דָּאם
 אַנְתָּ תְּלִיא לָהּ בֵּיה, אוּ קוּבְרָה אוּ קוּבְרָתוֹ, וְדָא אִיהוּ
 (דברים כא כג) כִּי קְבוּר תְּקַבְּרֵנוּ, כִּי קְבוּר הוּא לָהּ אוּ